AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 14.11.2008
COM(2008) 752 végleges

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

A KOHÉZIÓS ALAPRÓL SZÓLÓ ÉVES BESZÁMOLÓ (2007)

[SEC(2008) 2816]

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE

A KOHÉZIÓS ALAPRÓL SZÓLÓ ÉVES BESZÁMOLÓ (2007)

A Kohéziós Alap létrehozásáról és az 1164/94/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1084/2006/EK rendelet nem írja elő a Kohéziós Alapról szóló éves jelentés elkészítését.

Ez a jelentés ezért az 1164/1994/EK rendelet 14. cikke (1) bekezdésével összhangban készült. A jelentés a Kohéziós Alap 2000–2006-os időszakra elfogadott projektjeinek 2007-es megvalósítását mutatja be.

E jelentés így a Kohéziós Alapból 2006 végén, az alábbi 13 kedvezményezett tagállamban támogatott tevékenységeket mutatja be: Görögország, Spanyolország, Ciprus, Portugália, a Cseh Köztársaság, Észtország, Magyarország, Lettország, Litvánia, Málta, Lengyelország, Szlovákia és Szlovénia.

A 2000–2006-os időszakban az egyes tagállamokban elfogadott projektek 2007. évi végrehajtásának részleteit e jelentés melléklete tartalmazza.

1. A 2000–2006-OS IDŐSZAK PÉNZÜGYI VÉGREHAJTÁSA 2007-BEN ÉS A PROJEKTEK LEZÁRÁSA

2007-ben tizenöt tagállam (a 12 új tagállam, valamint Görögország, Portugália és Spanyolország) részesülhetett a Kohéziós Alapból nyújtott támogatásokban. Bulgária és Románia a két ország 2007. január 1-jei csatlakozásakor vált jogosulttá e támogatásokra. Miután azonban e jelentés kizárólag a Kohéziós Alap 2000–2006-os időszakra elfogadott projektjeinek megvalósítását mutatja be, nem terjed ki sem Bulgáriára, sem pedig Romániára. Ezenkívül Írország, gazdasági növekedésének köszönhetően, 2004. január 1-jétől már nem támogatható az Alapból.

Miután a Kohéziós Alapból a 2000–2006-os programozási időszakban támogatott projektekre tett valamennyi kötelezettségvállalást végrehajtották 2006 végéig, a 2007-es évre már csak kifizetési előirányzatok álltak rendelkezésre.

A 2000–2006-os időszakra elfogadott projektekre vonatkozó 2007-es kifizetések

A 2007. év eredeti költségvetése 3,250 millió°EUR volt. Ugyanakkor a Regionális Politikai Főigazgatóság szeptemberben a kifizetési előirányzatok 500°millió°EUR-val történő csökkentését kérte. További 172 millió EUR-t pedig a Szolidaritási Alapba csoportosítottak át. A források ekként történő csökkentése a tagállamok részéről általánosan gyengének mutatkozó igénybevétel eredménye; ez különösen négy fő kedvezményezett tagállam esetében mondható el, amelyek kifizetési kérelmeinek összértéke a 2007 szeptemberében általuk előrejelzett összegnek kevesebb mint 30%-át tette ki.

A 2007-es év vége felé egyre több kifizetési kérelmet nyújtottak be, s így a rendelkezésre álló kifizetési előirányzatok tekintetében a kifizetések végrehajtásának

aránya végül 100% lett. 2007 decemberének végén a Kohéziós Alap hozzájárulásával támogatott, a 2007–2013-as időszakra vonatkozó operatív programok kései elfogadása miatt a fel nem használt kifizetési előirányzatok összegét, azaz 167°millió°EUR-t a 2000–2006-os időszakban támogatott projektekre vonatkozó kifizetési kérelmekre fordították.

2007 végén – a jelenleg támogatásban részesülő összes országot (Írország kivételével) figyelembe véve – a rendelkezésre álló források átlagos felhasználási aránya (a kötelezettségvállalásokhoz mért kifizetések) a Kohéziós Alap és a korábbi ISPA-projektek tekintetében 55% volt. A legalacsonyabb arány (kevesebb mint 40%) három országnál (Bulgária, Románia és Lengyelország), míg a legmagasabb (63% és 68% között) két országnál (Portugália és Spanyolország) mutatkozott.

1. Táblázat: A Kohéziós Alap és a korábbi ISPA-projektek kifizetéseinek végrehajtása 2007-ben (euróban kifejezve)

Kifizetési előirányzatok	Eredeti összeg	Változások	Végleges források	Tényleges összeg	Törölve	A 2008. évre átvitt összegek
2007. évi költségvetés	3.880.000.000	- 672.195.985 +166.755.099	3.374.559.114	3.326.965.802	-	-
2006-ról áthozott előirányzatok	60.776	-	-	60.776	-	-
Újra rendelkezésre bocsátott előirányzatok	-	-	-	-	-	-
Visszafizetések	-	-	-	-	-	-
ÖSSZESEN	**3.880.060.776**	**-505.440.886**	**3.374.559.114**	**3.327.026.578**	-	-

A 2. táblázat a tagállamonkénti kifizetések arányáról ad áttekintést a 2007-es évre vonatkozóan. Az új tagállamokra vonatkozó adatok csak a 2004. május 1. utáni, a Kohéziós Alap értelmében elfogadott projektekre vonatkozó kifizetéseket tükrözik (tehát az ISPA-projektekre irányuló előcsatlakozási támogatást nem tartalmazzák). A csatlakozást megelőzően elfogadott korábbi ISPA-projektekre vonatkozó kifizetések végrehajtásáról a 3. táblázat nyújt áttekintést.

2. Táblázat: A Kohéziós Alapból támogatott projektekre vonatkozó 2007-es kifizetések tagállamonként (beleértve a technikai segítségnyújtást)

Tagállam	Környezetvédelem		Közlekedés		Technikai segítségnyújtás	ÖSSZESEN	
	Összeg	%	Összeg	%	Összeg	Összeg	%-os arány a Kohéziós Alapból nyújtott összes kifizetés tekintetében
Ciprus	5.744.483,00	48,7%	6.039.770,69	51,3%		**11.784.253,69**	**0,5%**

Tagállam	Környezetvédelem		Közlekedés		Technikai segítségnyújtás	ÖSSZESEN	
	Összeg	%	Összeg	%	Összeg	Összeg	%-os arány a Kohéziós Alapból nyújtott összes kifizetés tekintetében
Cseh Köztársaság	50.944.092,45	47,7%	55.805.709,38	52,2%	154.834,69	**106.904.636,52**	**4,4%**
Észtország	20.588.710,28	44,5%	25.648.095,12	55,5%	9.458,15	**46.246.263,55**	**1,9%**
Görögország	142.007.398,85	41,5%	200.498.998,20	58,5%		**342.506.397,05**	**14,0%**
Magyarország	52.417.244,67	42,8%	70.048.195,27	57,2%		**122.465.439,94**	**5,0%**
Lettország	46.795.684,41	49,4%	44.224.991,28	46,7%	3.764.782,97	**94.785.458,66**	**3,9%**
Litvánia	43.673.969,15	49,5%	44.208.895,26	50,1%	290.280,00	**88.173.144,41**	**3,6%**
Málta	4.166.034,67	43,0%	4.946.842,98	51,0%	582.856,73	**9.695.734,38**	**0,4%**
Lengyelország	200.750.047,49	52,1%	184.249.405,16	47,8%	512.396,12	**385.511.848,77**	**15,7%**
Portugália	205.426.616,57	47,8%	223.909.764,01	52,2%		**429.336.380,58**	**17,5%**
Szlovákia	24.185.556,67	48,7%	25.445.895,17	51,3%		**49.631.451,84**	**2,0%**
Szlovénia	14.064.896,65	59,9%	9.408.923,42	40,1%		**23.473.820,07**	**1,0%**
Spanyolország	535.761.824,69	72,1%	206.543.470,15	27,8%	339.638,00	**742.644.932,84**	**30,3%**
ÖSSZESEN	**1.346.526.559,55**	**54,9%**	**1.100.978.956,09**	**44,9%**	**5.654.246,66**	**2.453.159.762,30**	**100,0%**

3. Táblázat: A korábbi ISPA-projektekre vonatkozó 2007-es kifizetések tagállamonként (beleértve a technikai segítségnyújtást)

Tagállam	Környezetvédelem		Közlekedés		Technikai segítségnyújtás	ÖSSZESEN	
	Összeg	%	Összeg	%	Összeg	Összeg	%-os arány a Kohéziós Alapból nyújtott összes kifizetés tekintetében
Bulgária	56.284.491,71	65,9%	22.055.005,42	25,8%	7.109.024,52	**85.448.521,65**	**9,0%**
Cseh Köztársaság	21.174.558,40	83,3%	4.243.770,33	16,7%		**25.418.328,73**	**2,7%**

Tagállam	Környezetvédelem		Közlekedés		Technikai segítségnyújtás	ÖSSZESEN	
	Összeg	%	Összeg	%	Összeg	Összeg	%-os arány a Kohéziós Alapból nyújtott összes kifizetés tekintetében
Észtország	8.834.835,16	78,4%		0,0%	2.427.010,09	**11.261.845,25**	**1,2%**
Magyarország	41.309.873,87	48,6%	43.203.427,21	50,8%	475.121,25	**84.988.422,33**	**9,0%**
Lettország	21.172.848,89	51,4%	19.993.648,99	48,6%		**41.166.497,88**	**4,4%**
Litvánia	19.430.221,47	66,7%	9.164.901,62	31,4%	551.651,01	**29.146.774,10**	**3,1%**
Lengyelország	208.493.213,57	59,1%	137.384.678,36	39,0%	6.775.893,50	**352.653.785,43**	**37,3%**
Románia	120.081.126,61	44,2%	124.352.547,81	45,8%	27.171.189,06	**271.604.863,48**	**28,7%**
Szlovákia	24.878.004,65	63,5%	13.562.033,45	34,6%	749.475,43	**39.189.513,53**	**4,1%**
Szlovénia	3.554.814,46	80,9%	841.530,00	19,1%		**4.396.344,46**	**0,5%**
ÖSSZESEN	**525.213.988,79**	**55,6%**	**374.801.543,19**	**39,7%**	**45.259.364,86**	**945.274.896,84**	**100,0%**

A 2000–2006-os programozási időszakból származó fennálló kötelezettségvállalások

2007 végén a 2000–2006-os időszakból származó fennálló kötelezettségvállalások összege (a két új tagállam, Bulgária és Románia figyelembevételével) 14,800,243,181.27 EUR volt (11,259,182,886.39 EUR a Kohéziós Alap és 3,541,060,294.88 EUR a korábbi ISPA-projektek esetében). A kötelezettségvállalásokra és a kifizetésekre vonatkozó jelenlegi keretszabályozás viszonylag nagy összegű fennálló kötelezettségvállalásokat eredményez. E fennálló kötelezettségvállalások összege nagyjából három év kötelezettségvállalásainak felel meg, amely részben annak a ténynek is betudható, hogy a kötelezettségvállalás automatikus visszavonásának szabályát („n+2” szabály) a Kohéziós Alapra a 2000–2006-os időszakban nem alkalmazzák.

4.1 Táblázat: A Kohéziós Alap elfogadott összegei 2000–2006 között (beleértve a fennálló kötelezettségvállalásokat)

Tagállam	Nettó kötelezettségvállalás (2007 decemberéig)	Kifizetve (2007 decemberéig)	Fennálló kötelezettségvállalások
Görögország	3.623.591.038,72	2.255.055.185,63	1.368.535.853,09
Spanyolország	12.935.250.808,79	9.198.976.311,34	3.736.274.497,45

Tagállam	Nettó kötelezettségvállalás (2007 decemberéig)	Kifizetve (2007 decemberéig)	Fennálló kötelezettségvállalások
Írország	625.755.408,00	570.010.222,71	55.745.185,29
Portugália	3.505.110.859,45	2.239.884.294,52	1.265.226.564,93
EU-4 ÖSSZESEN	**20.689.708.114,96**	**14.263.926.014,20**	**6.425.782.100,76**
Ciprus	54.014.695,00	22.844.221,33	31.170.473,67
Cseh Köztársaság	748.976.735,00	248.036.041,09	500.940.693,91
Észtország	242.449.651,00	86.011.929,46	156.437.721,54
Magyarország	976.865.860,00	373.703.305,54	603.162.554,46
Lettország	388.206.109,00	181.497.966,25	206.708.142,75
Litvánia	521.392.688,00	188.680.965,59	332.711.722,41
Málta	21.966.289,00	12.287.371,40	9.678.917,60
Lengyelország	3.369.015.816,00	768.422.849,76	2.600.592.966,24
Szlovákia	410.520.447,00	128.052.263,94	282.468.183,06
Szlovénia	172.654.702,00	63.125.292,01	109.529.409,99
EU-10 ÖSSZESEN	**6.906.062.992,00**	**2.072.662.206,37**	**4.833.400.785,63**
ÖSSZESEN	**27.595.771.106,96**	**16.336.588.220,57**	**11.259.182.886,39**

4.2 Táblázat: A korábbi ISPA-projektekre elfogadott összegek (beleértve a fennálló kötelezettségvállalásokat)

Tagállam	Nettó kötelezettségvállalás (2007 decemberéig)	Kifizetve (2007 decemberéig)	Fennálló kötelezettségvállalások
Bulgária	879.908.118,00	296.570.622,32	583.337.495,68
Cseh Köztársaság	479.117.989,65	376.462.763,84	102.655.225,81
Észtország	184.709.389,40	132.834.958,14	51.874.431,26
Magyarország	505.736.480,16	326.977.250,88	178.759.229,28
Lettország	325.781.346,52	217.958.178,74	107.823.167,78
Litvánia	304.015.168,61	187.355.758,57	116.659.410,04
Lengyelország	2.265.523.798,03	1.318.714.851,29	946.808.946,74
Románia	2.042.727.117,78	720.467.042,46	1.322.260.075,32

Tagállam	Nettó kötelezettségvállalás (2007 decemberéig)	Kifizetve (2007 decemberéig)	Fennálló kötelezettségvállalások
Szlovákia	355.729.850,36	256.174.389,45	99.555.460,91
Szlovénia	81.543.400,50	50.216.548,44	31.326.852,06
ÖSSZESEN	**7.424.792.659,01**	**3.883.732.364,13**	**3.541.060.294,88**

A 2000–2006-os programozási időszak projektjeinek lezárása

2007 folyamán 40, a Kohéziós Alapból összesen 911 millió EUR támogatásban részesült projektet zártak le. Ezek között 26 spanyol, 7 portugál és 7 görög projekt volt. Ennek eredményeként a 2000–2006-os időszakban a Kohéziós Alapból támogatásban részesült, lezárt projektek száma 117-re nőtt, 721 projektet pedig még nem zártak le. Az 5.1 táblázat a 2007 végéig lezárt projektekről nyújt tájékoztatást.

5.1 Táblázat: A 2007-ben, illetve az azt megelőző években lezárt, a Kohéziós Alapok keretében támogatott projektek száma

Tagállam	A 2000–2006-os időszakban a Kohéziós Alap keretében támogatott összes projekt száma	2007-ben lezárt projektek		2002 és 2006 között lezárt projektek		A még le nem zárt projektek száma 2007 végén
		Projektek száma	Teljes kifizetett összeg (euróban kifejezve)	Projektek száma	Teljes kifizetett összeg (euróban kifejezve)	
Cseh Köztársaság	**31**					31
Észtország	**12**					12
Görögország	**124**	7	279.014.171,23	17	305.593.888,69	100
Spanyolország	**407**	26	370.739.722,09	46	1.717.885.020,70	335
Írország	**10**			3	250.368.797,00	7
Ciprus	**2**					2
Lettország	**22**					22
Litvánia	**22**					22
Magyarország	**10**					10

Tagállam	A 2000–2006-os időszakban a Kohéziós Alap keretében támogatott összes projekt száma	2007-ben lezárt projektek		2002 és 2006 között lezárt projektek		A még le nem zárt projektek száma 2007 végén
		Projektek száma	Teljes kifizetett összeg (euróban kifejezve)	Projektek száma	Teljes kifizetett összeg (euróban kifejezve)	
Málta	**3**					3
Lengyelország	**65**					65
Portugália	**109**	7	261.667.677,57	11	272.118.226,90	91
Szlovénia	**11**					11
Szlovákia	**10**					10
	838	**40**	**911.421.570,89**	**77**	**2.545.965.933,29**	**721**

2007 folyamán 14 korábbi ISPA-projektet zártak le, melyek összesen 89 millió EUR támogatásban részesültek. A 2000–2006-os időszakban a lezárt korábbi ISPA-projektek száma 50-re nőtt, 304 projektet pedig még nem zártak le. Az 5.2 táblázat a lezárt ISPA-projektekről nyújt országonkénti tájékoztatást.

5.2 Táblázat: A 2007-ben, illetve az azt megelőző években lezárt korábbi ISPA-projektek száma

Tagállam	A 2000–2006-os időszakban támogatott valamennyi korábbi ISPA-projekt száma	2007-ben lezárt projektek		2002 és 2006 között lezárt projektek		A még le nem zárt projektek száma 2007 végén
		Projektek száma	Teljes kifizetett összeg (euróban kifejezve)	Projektek száma	Teljes kifizetett összeg (euróban kifejezve)	
Bulgária	**38**					38
Cseh Köztársaság	**27**	2	36.838.453,19	7	124.496.115,65	18
Észtország	**25**	2	3.487.155,90	8	45.070.156,40	15
Lettország	**24**	2	17.530.155,17	2	18.416.589,32	20
Litvánia	**29**	1	19.816.800,00	5	66.724.564,61	23
Magyarország	**37**			7	2.526.165,16	30

Tagállam	A 2000–2006-os időszakban támogatott valamennyi korábbi ISPA-projekt száma	2007-ben lezárt projektek		2002 és 2006 között lezárt projektek		A még le nem zárt projektek száma 2007 végén
		Projektek száma	Teljes kifizetett összeg (euróban kifejezve)	Projektek száma	Teljes kifizetett összeg (euróban kifejezve)	
Lengyelország	**65**	3	4.673.775,30	1	5.377.712,03	61
Románia	**63**	2	1.794.821,78	0	1.794.821,78	61
Szlovénia	**17**			4	11.159.700,50	13
Szlovákia	**29**	2	4.726.875,55	2	6.880.841,36	25
	354	**14**	**88.868.036,89**	**36**	**282.446.666,81**	**304**

2. GAZDASÁGI KÖRNYEZET ÉS FELTÉTELRENDSZER

Az 1164/94/EK tanácsi rendelet[1], amely a Kohéziós Alapból támogatott, 2006 előtt jóváhagyott projektekre irányadó jelleggel bír, makrogazdasági feltételekhez köti az Alap felhasználását. A rendelet kodifikált szövege kimondja, hogy „abban az esetben, ha a Tanács, a Bizottság ajánlása alapján minősített többséggel eljárva, megállapítja, hogy egy tagállam […] nem hajtotta végre [stabilitási vagy konvergenciaprogramját] oly módon, hogy a túlzott költségvetési hiányt elkerülje, nem lehet az adott tagállam számára új projektet, illetve jelentős projektek esetében új projektszakaszt az Alapból finanszírozni”. Ez a rendelkezés jelzi, hogyan képes a Kohéziós Alap nemzeti szinten költségvetési támogatási eszközként együttműködni azáltal, hogy hozzájárul a tagállamok makrogazdasági fegyelmének megőrzéséhez. 2007 folyamán három, a Kohéziós Alap támogatásában részesülő tagállam (a Cseh Köztársaság, Magyarország és Lengyelország) esetében túlzott költségvetési hiány miatt további intézkedéseket léptettek életbe, amelyek – az említett rendelet értelmében – bizonyos feltételek mellett az Alapból történő támogatások kifizetésének felfüggesztésével is járhatnak. E három ország közül ugyanakkor egyik esetében sem volt szükség hasonló intézkedések meghozatalára. 2008-ban a Tanács úgy határozott, hogy a Cseh Köztársasággal és Lengyelországgal szemben megszünteti a túlzott költségvetési hiány miatt indított eljárást.

A Cseh Köztársaság ellen a Tanács 2004. júliusi döntése nyomán indult eljárás az ország túlzott költségvetési hiánya miatt. A túlzott költségvetési hiány kiigazítására vonatkozóan kitűzött határidő 2008 volt. 2007 júliusában a Tanács megállapított, hogy a Cseh Köztársaság nem tett megfelelő intézkedéseket a Tanács a 2004 júliusában megfogalmazott ajánlásaira válaszul. Mivel azonban a Cseh Köztársaság nem tagja az euróövezetnek, esetében különleges eltérés van érvényben a túlzott költségvetési hiány miatt indított eljárás további lépéseinek alkalmazása tekintetében.

[1] Az 1164/94/EK tanácsi rendelet 6. cikke szerint, a Bizottság által előterjesztett kodifikált szövegnek megfelelően.

2007 októberében ezért a Tanács csak további ajánlásokat fogalmazott meg a Szerződés[2] 104. cikkének (7) bekezdése alapján. A Kohéziós Alapból történő támogatások felfüggesztésére nem került sor. A Tanács 2008. március 4-én nyújtotta be véleményét a Cseh Köztársaság legutóbbi, frissített konvergenciaprogramjáról. Általános következtetésként megállapították, hogy a program biztosítja a túlzott hiány 2008-ban történő megszüntetését. 2008 júniusában a Tanács kibocsátotta a Cseh Köztársasággal szemben a túlzott költségvetési hiány miatt indított eljárás megszüntetéséről szóló határozatot. Magyarország esetében 2004-ben indítottak túlzott költségvetési hiány esetén követendő eljárást. Azóta kétszer is megállapították – 2005 januárjában és 2005 novemberében –, hogy Magyarország nem tett hatékony intézkedéseket a Tanács ajánlásaira válaszul. A Bizottság azonban egyik alkalommal sem javasolta a Tanácsnak a Kohéziós Alap kötelezettségvállalásainak felfüggesztését. A Magyarország túlzott költségvetési hiányára vonatkozó legutóbbi ajánlásokat a Tanács 2006 októberében, a Szerződés 104. cikkének (7) bekezdése alapján fogadta el. 2007 júliusában a Tanács megállapította, hogy Magyarország követte a megfogalmazott ajánlásokat.

Lengyelország tekintetében 2006 novemberében a Tanács a 104. cikk (8) bekezdése szerinti határozatot hozott, melyben megállapította, hogy a Lengyelország által a 2004-es tanácsi ajánlásokkal összhangban a túlzott hiány kiigazítására hozott intézkedések elégtelennek bizonyultak. Ezért Lengyelországra vonatkozóan a Tanács 2007 februárjában új ajánlásokat fogalmazott meg. 2007 decemberében a Tanács megállapította, hogy a Lengyelország által tett intézkedések összhangban állnak a legutóbbi ajánlásokkal. 2008 júliusában a Tanács megszüntette a túlzott hiány miatt Lengyelország ellen indított eljárást.

2007 végén két másik, a Kohéziós Alapból támogatásra jogosult tagállam (Portugália és Szlovákia) ellen a túlzott hiány esetén követendő eljárás továbbra is folyamatban volt. Azonban a túlzott hiány esetén követendő eljárással kapcsolatban 2007 folyamán egyik ország esetében sem tettek további intézkedéseket. A két ország közül egyik esetében sem függesztették fel a Kohéziós Alapból nyújtott támogatások folyósítását. 2008 júniusában a Tanács a két említett országgal szemben a túlzott költségvetési hiány miatt indított eljárás megszüntetéséről szóló határozatot bocsátott ki.

A 2007–2013-as időszakra vonatkozó Kohéziós Alapról szóló, 1084/2006/EK tanácsi rendelet[3] a Kohéziós Alap feltételrendszerének alkalmazásával kapcsolatos számos múltbeli bizonytalanságot tisztázott. Előírja, hogy a 104. cikk (8) bekezdése szerinti határozat alapján a Bizottság javasolhatja a Kohéziós Alapból származó támogatások felfüggesztését. A Tanács erre válaszul határozhat úgy, hogy a határozatot követő év január 1-jétől felfüggeszti a kötelezettségvállalások egészét vagy részeit. Amennyiben a Tanács a túlzott költségvetési hiány miatt indított eljárás keretében később megállapítja, hogy a tagállam megtette a szükséges kiigazító intézkedéseket, az automatikusan a Kohéziós Alap kötelezettségvállalásai felfüggesztésének megszüntetéséről szóló határozathoz vezethet. Megállapították továbbá a

---

2 Az Európai Közösséget létrehozó szerződésnek a túlzott államháztartási hiányról szóló 104. cikke.

3 A Tanács 1084/2006/EK rendelete (2006. július 11.) a Kohéziós Alap létrehozásáról és az 1164/1994/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről

felfüggesztett kötelezettségvállalások későbbi költségvetésbe való átvitelének szabályait.

3. VIZSGÁLATOK

A Kohéziós Alapra vonatkozó záró vizsgálat az Alapból az 1994–1999-es időszakban támogatott projektek 10%-át, vagyis az ezen időszak alatt társfinanszírozott projektek 20%-át fedte le. A helyszíni ellenőrzések 2003-ban befejeződtek; a főbb, megállapított hiányosságok között az irányítás elégtelen szintű ellenőrzése – amely következtében nem támogatható kiadásokat előlegeztek meg – és a közbeszerzési eljárásokra vonatkozó szabályok számos esetben történő megsértése említendő. 2007-ben Spanyolország esetében három projektnél a korrekciós eljárás bizottsági határozat útján zárult le, Portugália esetében pedig ugyanez történt egy projektnél, miután a tagállam beleegyezett a korrekciós eljárásba. A jelen vizsgálat nyomán indított fennmaradó pénzügyi korrekciós eljárások (amelyek 8 projektet érintenek: négy projektet Spanyolországban, egyet Görögországban és hármat Portugáliában) 2008 folyamán zárulnak le.

A 2000–2006-os időszakot érintő 2007. évi ellenőrzések elsősorban nyomon követésre összpontosultak, hogy ellenőrizzék a rendszerekre vonatkozóan, 2005-ben megfogalmazott ajánlások hatékony végrehajtását, továbbá ellenőrizték a projektekre fordított kiadásokat is. Különös hangsúlyt helyeztek a nemzeti ellenőrző szervek munkájának felülvizsgálatára, beleértve a rendszerellenőrzések minőségét, a szúrópróbaszerű ellenőrzéseket és a támogatások lezárásáról szóló nyilatkozat elkészítésével kapcsolatos más munkákat. Összesen 20 ellenőrző látogatásra került sor: 7 látogatás a Kohéziós Alap felhasználásának az EU-14-ben történő vizsgálatára, 2 a közbeszerzési eljárások vizsgálatára, 3 a támogatások lebonyolításáért felelős szervek vizsgálatára és 8 Románia és Bulgária vizsgálatára terjedt ki.

A Kohéziós Alapokból támogatott projektek 2007 előtt végrehajtott ellenőrzéseit követő pénzügyi korrekciós eljárásokat is nyomon követték. Spanyolországnak végső állásfoglalásról szóló levelet küldtek mind a 14, még fennálló projektre vonatkozóan. Portugália esetében 3 projektnél a tagállam által elfogadott kiigazításokkal lezárták a korrekciós eljárást, míg 3 további fennálló projektnél az eljárás továbbra is folyamatban van. Görögország esetében a közbeszerzéssel kapcsolatos horizontális probléma miatti átalánykorrekcióra vonatkozó eljárásban lezárult a konzultációs szakasz, míg további 2 projekt esetében az eljárás folytatódik. 2008 folyamán sor kerül valamennyi fennmaradó eljárás lezárására.

2007 októberében további ellenőrzésekre is sor került, amelyek során a 2000–2006-os időszakban a Kohéziós Alapból támogatásban részesülő projektek lezárására vonatkozó nyilatkozatokat, az 1386/2002/EK rendelet 12. cikke szerint elkészített éves ellenőrzési jelentéseket, valamint a nemzeti ellenőrző szervekkel a témában közösen rendezett éves kétoldalú találkozókon való részvételt vizsgálták.

A főigazgatóság 2007. évi tevékenységéről szóló jelentésben az irányítási és ellenőrzési rendszerek működéséről nem minősített véleményt adtak hét tagállam esetében (Ciprus, Észtország, Magyarország – a közlekedési ágazatra vonatkozóan –, Lettország, Málta, Portugália és Szlovénia).

Hat tagállam (Bulgária – környezetvédelmi ágazat; Görögország, Írország, Litvánia, Románia, Spanyolország) esetében minősített véleményt fogalmaztak meg a rendszer lényeges elemeire mérsékelt hatással bíró jelentős hiányosságok miatt.

A többi öt tagállam esetében minősített véleményt fogalmaztak meg a rendszer lényegét jelentős mértékben érintő súlyos hiányosságok miatt (Bulgária esetében a közlekedési ágazatra vonatkozóan, a Cseh Köztársaság és Magyarország esetében a környezetvédelemre vonatkozóan, valamint Lengyelország és Szlovákia esetében). Mivel a rendszer jelentős hiányosságai 2007-ben a kifizetések elfogadhatatlan kockázatát jelentették, a Főigazgatóság az általa e tekintetben megállapított kritériumok figyelembevételével az említett öt tagállam esetében fenntartást fogalmazott meg.

4. SZABÁLYTALANSÁGOK

2007 folyamán az Európai Csalás Elleni Hivatal a 2185/96/EK rendeletnek[4] megfelelően két helyszíni ellenőrzést végzett, összefüggésben négy, a Kohéziós Alapot érintő külső vizsgálattal. Mivel ezek az ügyek jelenleg is folyamatban vannak, működési és esetlegesen jogi okokból ezekre vonatkozóan nem lehet további tájékoztatással szolgálni.

2007 folyamán a tagállamok – az 1831/94/EK rendelettel[5] összhangban – 92 esetben értesítették a Bizottságot a társfinanszírozott projektekkel kapcsolatos szabálytalanságokról, amelyek összességében 110°222°823 EUR összegű hozzájárulást érintettek. Ebből az összegből 63°686°298 EUR-t már visszatérítettek, a fennmaradó összeget pedig szintén vissza fogják téríteni. Az ügyek többségét két tagállam, Görögország és Spanyolország jelentette (26, illetve 34 esetet, vagyis összességében az esetek több mint 50%-át). A Görögország által jelentett esetek összesen 67°259°450 EUR összegű támogatást érintettek, amelyből 57°788°966 EUR-t már visszavontak. Írország kizárólag egy esetet jelentett a Bizottságnak, azonban annak pénzügyi hatása 6°638°190 EUR volt, ami jelentős összegnek számít a bejelentések által érintett összegek átlagához viszonyítva. A bejelentések száma az elmúlt évhez[6] képest csökkent. A számok alapján látható, hogy a „régi kedvezményezett országok" jobban teljesítik bejelentési kötelezettségüket. Ugyanakkor azonban – tekintettel a Kohéziós Alapból társfinanszírozott projektek közösségi támogatásának nagyságára – megállapítható, hogy a tagállamok bejelentési fegyelmét javítani kell.

A bejelentések az alábbi főbb szabálytalanságokra vonatkoztak: nem támogatható kiadások finanszírozása és a közbeszerzési eljárásokra vonatkozó szabályok megsértése. E két kategória a bejelentett esetek csaknem 75%-ában fordult elő.

---

4 HL L 292., 1996.10.15., 2. o.

5 HL L 191.,1994.07.29., 1. o., legutóbb a 2168/2005/EK rendelettel (HL L 345., 2005.12.21., 15 o.). módosított rendelet.

6 2006: a bejelentett esetek száma 228; a bejelentések által érintett összeg 186°604°797 EUR.

5. ÉRTÉKELÉS

A Bizottság és a tagállamok végzik el valamennyi társfinanszírozott projekt értékelését. Az Alap támogatásaiból részesülendő projekteket a Bizottság fogadja el a kedvezményezett tagállamokkal egyetértésben.

Minden támogatás iránti kérelemhez csatolják a projekt költség-haszon elemzését (CBA). Az elemzésnek igazolnia kell, hogy a megvalósuló társadalmi-gazdasági haszon középtávon arányos a ráfordított pénzügyi támogatással. A Bizottság a költség-haszon elemzést a projektek költség-haszon elemzési útmutatója alapelveinek megfelelően vizsgálja meg. A módszertani útmutatót, amelyet először 2003-ban tettek közzé, nemrégiben aktualizálták annak érdekében, hogy az figyelembe vegye a közösségi szakpolitikák és a pénzügyi eszközök fejlődését, valamint az új keretszabályozást, amely alapján a 2007–2013-as programozási időszak legnagyobb projektjeit támogatják. 2007 folyamán a Bizottság a tagállamok kapacitásának növelését célzó intézkedések révén támogatást nyújtott a tagállamoknak annak érdekében, hogy a projektek előzetes pénzügyi és gazdasági elemzései egységesebbek legyenek. A külön erre a célra kifejlesztett szoftver már teljes mértékben használható, és 2006-ban elfogadták a költség-haszon elemzési módszerére vonatkozó gyakorlati útmutatót is. A dokumentum bemutatja a költség-haszon elemzés általános elveit és működési szabályait, és arra ösztönzi a tagállamokat, hogy alakítsák ki saját, a költség-haszon elemzésre vonatkozó iránymutatásaikat.

Ezenkívül a Bizottság szúrópróbaszerű utólagos értékeléseket hajt végre a Kohéziós Alapból társfinanszírozott projekteknél. A legutóbbi, 2005-ben közzétett értékelést 200, az 1993–2002-es időszakban végrehajtott projektből álló mintán végezték. A következő utólagos értékelésre várhatóan 2009-ben kerül sor, amely során a 2000–2006-os időszakban végrehajtott projekteket értékelik majd.

6. TÁJÉKOZTATÁS ÉS NYILVÁNOSSÁG

Mint ahogyan azt már a 2006-os éves jelentés is jelezte, a Kohéziós Alapokkal kapcsolatos kérdések tagállamokkal történő megvitatásával 2007. január 1-jétől az 1083/2006/EK rendeletnek megfelelően az alapok koordinációs bizottsága foglalkozik.

Az ERFA és a Kohéziós Alap szempontjából közös érdekeket érintő kérdéseken kívül (technikai segítségnyújtás, ellenőrzések, költségvetési kérdések stb.) néhány sajátos, a Kohéziós Alapot érintő kérdést az alapok koordinációs bizottságának következő ülései keretében vetettek fel és vitattak meg: a januári téma: „Az 1084/2006/EK tanácsi rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében szereplő átmeneti rendelkezések végrehajtása”; a februári téma: „Hogyan egészítik ki egyes projekteknek a strukturális alapok és a Kohéziós alap nyújtotta finanszírozását más közösségi eszközök”; a májusi téma: „A technikai segítségnyújtás különböző intézkedési típusainak féléves aktualizálása; a júliusi témák címe pedig: „Útmutató a közbeszerzési eljárások megsértésével kapcsolatban elvégzendő pénzügyi korrekciók megállapításához” és „Tanulmány az ERFA és a Kohéziós Alap regionális kiadásairól” volt.

A Bizottság tájékoztatással és nyilvánossággal kapcsolatos intézkedései 2007-ben elsősorban a 2007–2013-as időszakot érintő, a nyilvánosságra vonatkozó követelmények teljesítésére összpontosultak.

November 25-26-án a Bizottság továbbá egy nagyszabású konferenciát szervezett "Telling the Story. Communicating Cohesion Policy Together" (Beszéljünk együtt a kohéziós politikáról!) címmel. A konferencián több mint 500, kommunikációért felelős tisztviselő vett részt szerte Európából (az eseményről szóló jelentések a Regionális Főigazgatóság weboldalán[7] olvashatók). Az új programok tekintetében a Bizottság és a tagállamok, illetve régiók közötti megerősített hálózati munka az INFORM hálózaton alapul majd, amely lehetővé teszi a strukturális alapokkal és a Kohéziós Alappal kapcsolatos tájékoztatás bevált gyakorlatának megosztását.

[7] http://ec.europa.eu/regional_policy/country/commu/conferences/november07/sources_en.cfm